

VRŠOVICKÝ

12/2020

HLASATEL

Sborový časopis Náboženské obce Církve
československé husitské v Praze Vršovicích

„*Jaký prospěch má člověk, který získá celý svět, ale sám sebe ztratí nebo zmaří?*“

Lukáš 9,25

Nouzový stav vyhlášený vládou mi dovoluje pobývat víc v přírodě, konkrétně i v parku Ztracenka.

Jak nebýt ztracen ve světě? Jak najít tu podobu, kterou měl Pán na mysli, když mě tvořil, a od které se postupně víc a víc vzdalují?

Jak vůbec poznám, že jsem ztracená?

Když sama sobě nerozumím nebo nerozumím těm kolem sebe. Když si myslím, že mi svět ubližuje a já jsem obětí okolností nebo lidí. Když se domnívám, že svět nebo já sama jsem převážně zlá a ostatní mi záměrně ubližují. Když jsem většinu svého času smutná nebo našťvaná.

Když předpokládám, že jsem důležitější nebo méně důležitá než ostatní lidi.

Když si myslím, že můžu soudit druhé nebo musím brát osobně, když někdo soudí mě.

Ztracenka leží v albertovském svahu, tedy kousíček od Studničkovy ulice, kde před 31 lety začala studentská demonstrace, která odstartovala Sametovou revoluci.

Co nám změna režimu přinesla dobrého? Mně určitě vědomí svobody a odpovědnosti za svůj život. Pán nás postavil do světa a daroval nám svobodu. Jeho nařízení jsou pro nás ukazatelé směru, kudy jít, abychom mohli svou svobodu žít tak, abychom prožili naplněný a radostný život a sobě a svým blízkým mohli víc pomáhat než škodit.

Se svobodou se samozřejmě snoubí zodpo-

vednost. Mám zodpovědnost za svou rúži - za to, co jsem si k sobě připoutala, tedy za sebe a v omezenější míře za své blízké. Naplňovat svou zodpovědnost mi jde líp, když mám k danému člověku dobrý vztah. Asi to víme všichni, ale cítím povinnost to připomenout: máme mít hezký vztah i sami k sobě!

Opravdu naplněný, svobodný a radostný život můžu prožít, dle mého názoru, jen tehdy, když budu sama k sobě, k lidem kolem i k Bohu a jeho Slovu empatická. Když budu zároveň milovat Boha, lidi i sebe. Milovat navzdory tomu, že nejsem dokonalá a nikdy nebudu, navzdory tomu, že i ti ostatní mají chyby, navzdory tomu, že občas nerozumím sobě a druhým, že někdy nechápu i Boží slovo a Jeho záměry v mém životě nebo v událostech kolem sebe.

Přes laskavost k sobě i druhým a pochopení sebe a druhých můžu najít cestu, kterou mám od Pána určenou a která, jak věřím, smrtí nekončí.

Ať se necítíme ztraceni sami sobě a ať víme, kam nás naše kroky vedou. Směřujme k Bohu, vždyť Bůh je láska!

Radostné a pokojné Vánoce!

Míša Mimrová

II. neděle adventní 6. prosince

*Připravte cestu Páně, vyrovnejte mu stezky!
Každý tvor uzří spasení Boží. (Lukáš 3,4.6)*

První čtení: Izajáš 40,1–11

Druhé čtení: 2. Petrův 3,8–15a

Evangelium: Marek 1,1–8

III. neděle adventní 13. prosince

*Světlo přišlo na svět, ale lidé si zamilovali
více tmu než světlo. (Jan 3,19)*

První čtení: Izajáš 61,1–4.8–11

Druhé čtení: 1. Tesalonickým 5,16–24

Evangelium: Jan 1,6–8.19–28

IV. neděle adventní 20. prosince

*Hle, panna počne a porodí syna a dá mu
jméno Immanuel. (Izajáš 7,14)*

První čtení: 2. Samuelova 7,1–5.11–13

Druhé čtení: Římanům 16,25–27

Evangelium: Lukáš 1,26–38

Štědrý den 24. prosince

*O Hospodinově milosrdenství chci zpívat
věčně. (Žalm 89,2)*

První čtení: Zachariáš 2,14–17

Druhé čtení: Skutky 13,16–26

Evangelium: Lukáš 1,67–79

Vigilie Hodu Božího vánočního

Lidově Půlnoční 24. prosince

*Hospodin mi řekl: Ty jsi můj Syn, já jsem tě
dnes zplodil. (Žalm 2,7)*

První čtení: Izajáš 9,1.5–6 (2.6–7)

Druhé čtení: Titovi 2,11–14

Evangelium: Lukáš 2,1–20

Hod Boží vánoční (Narození Páně)

25. prosince

*Narodí se nám dítě, bude nám dán Syn,
na jehož rameni spočine vláda a bude mu
dáno jméno: Divuplný rádce a Vládce
pokoje. (Izajáš 9,6)*

První čtení: Izajáš 52,7–10

Druhé čtení: Židům 1,1–12

Evangelium: Jan 1,1–14

Prvomučedníka Štěpána 26. prosince

*Svého ducha kladu do tvých rukou, vy-
koupils mě, Hospodine, Bože věrný. (Žalm
31,6)*

První čtení: Jeremjáš 26,1–9.12–15

Druhé čtení: Skutky 7,2a.51–60

Evangelium: Matouš 23,34–39

Umučených betlémských dětí (Nevinátek) 28. prosince

*Nikdy jste nečetli: Z úst nemluvnátek a ko-
jenců připravil sis chválu? (Matouš 21,16)*

První čtení: Izajáš 49,14–23

Druhé čtení: 1. Janův 1,5–2,2

Evangelium: Matouš 2,13–18

Rodiny Páně 1. neděle po vánocích

*Blaze každému, kdo se bojí Hospodina, kdo
chodí po jeho cestách! (Žalm 128,1)*

První čtení: Izajáš 61,10–62,3

Druhé čtení: Galatským 4,4–7

Evangelium: Lukáš 2,22–40

Díkuvzdání za Boží vedení a ochranu

Lidově Silvestr 31. prosince

První čtení: Kazatel 3,1–8

Druhé čtení: 1. Janův 2,22–29

Evangelium: Jan 1,1–18

Iz 9, 1-6 (2-7)

Tt 2, 11-14

ev. Lk 2, 1-14

PERFORMANCE

Vánoční příběh o narození Krista Pána od nepaměti rozněcoval mysl umělecky založených lidí, kteří následně vkládali svou tvůrčí invenci do nadčasových děl, která dokázala přečkat staletí a dodnes patří ke kulturním pokladům lidstva. Byli to hudební skladatelé, malíři, sochaři, spisovatelé. Boticelliho Madona s dítětem nepřestává udivovat nadpozemskou krásou mateřské lásky, kterou malíř ve své genialitě vyjádřil pohybem štětce po plátně. Podobně uchvacující kompozicí je nedokončené Da Vinciho Klanění tří králů. To samé téma zpracované Domenicem Girlandaiem je fascinující mimo jiného i pro užití nejdražší z barev renesančního malířství – ultramarínové modři Mariina pláště. Aby ji mohl malíř použít, musel zadavatel vynaložit obrovskou sumu peněz na její zakoupení. Barva na obraze byla totiž známkou exkluzivního postavení majitele obrazu, který zakoupeným uměleckým dílem dával najevo své bohatství a vliv. Nejcennější a k nezaplacení však bylo tvůrčí vzepětí umělcovo, jehož hmotná nouze byla častokrát v kontrastu s bohatstvím těch, kteří si jejich práci objednávali. Kdo dnes zná jméno toho, kdo si u Jana Jakuba Ryby zadal zakázku na zkomponování Pastorální hry, která vstoupila do dějin hudby jako Česká mše vánoční? Ryba sám umírá v chudobě a existenční nouzi, a podobně celá řada jiných umělců, jejichž jména si

pamatujeme staletí pro jejich životní díla, která je učinila slavnými, nikoliv však pokaždé bohatými.

Čas trhnul oponou a já čtu pár dnů před vánocemi, které dříve bývaly pro řadu umělců nevyčerpatelnou studnicí inspirace, o italském performerovi – tak se dnes cizím slovem označují ti, které jsme dříve nazývali umělci, ale to nejspíš příliš evokovalo slovo umět, proto se hledalo jiné slovo, dostatečně korektní i vůči těm, kteří neumějí nic, ale i oni mají právo se umělecky vyjadřovat – a proto performují. Tento umělec – performer proslul natolik, že se jeho díla objevují v těch nejprestižnějších muzeích a galeriích po celém světě. Zapamatujme si dobře jeho jméno, protože o něm ještě hodně uslyšíme, přinejmenším tento večer: Maurizio Cattelan. Ten je autorem performance – uměleckého díla Komediant, jehož tři exempláře v limitované sérii okamžitě našly tři kupce, z nichž každý za Komedianta neváhal zaplatit 120 tisíc dolarů. Z jeho dřívějších děl zmiňuji mimo jiné např. performanci Jan Pavel II. zasažený meteoritem. Cattelan opět vytvořil výrazově exponované a existenciálním svárem obtěžkané dílo. Umělec nyní nepracoval s dvacetičtyřkarátovým zlatem, objednatel díla patrně nebyl tak movitý, jako ten předešlý, pro něhož vytvořil jinou originální performanci: totiž do detailu provedenou a ve všech

ohledech zcela funkční záchodovou mísu – z pravého zlata. Dříve dávali zbohatlíci na odiv svůj majetek karmínovými plášti Panny Marie na obrazech starých mistrů, dnes se spokojí se záchodovou mísou. Ta byla dokonce v rámci výstav k dispozici každému návštěvníkovi volně a bez poplatku k běžnému použití, našlo se však – k úlevě majitelů výstavních prostor jenom minimum těch, kteří by její funkčnost vyzkoušeli, s výjimkou dvou posledních návštěvníků, které před zavírací dobou galerie zachytily bezpečnostní kamery, jak během okamžiku mísu odšroubovali a zmizeli s ní neznámo kam – policie se domnívá, že se jednalo o krádež na zakázku a dnes je Cattelanova performance nejspíš v přísně utajené soukromé sbírce některého milovníka umění, který se od ní nedokáže odtrhnout. Komediant je jiného rázu: žádné zlato, drahé kovy, stříkaný či tvrzený plast, ale docela obyčejný banán obyčejnou lepicí páskou přichycený na zdi. Komediant byl představen veřejnosti na výstavě soudobého umění Art Basel v Miami na Floridě. Zde se však umělecké trajektorie Maurizia Cattellana protnul s invencí jiného umělce – performerera Davida Datuny, který se přišel podívat na práci svého kolegy. Před zraky přítomné veřejnosti se vyjádřil o díle pochvalně, cituji: „Mám rád Cattelanovy práce a tuto instalaci opravdu miluji. Je chutná...“, a pravdivost svých slov doložil tím, že Komedianta sňal ze stěny, oloupal a snědl. Okamžitému zatčení a doživotnímu žaláři, který by ho čekal, pokud by něco podobného provedl v Louvru s Monou Lisou, se vyhnul

jednoduše. Překvapeným kurátorům sdělil: „Maurizio vytvořil Komedianta, vy jste se stali účastníky performance Hladový umělec, ve které tvůrce požívá výtvar tvůrce jiného.“ Ředitel galerie vysvětlení přijal, a na dotaz, zda mu není líto 120 tisíc dolarů, o které právě přišel, odpověděl: „Nikoliv, jednak jsme zcela zadarmo získali pro naši galerii Hladového umělce mistra Datunu, a za druhé banán je pouze idea. Hodnota díla spočívá v certifikátu pravosti a stejně se počítalo s tím, že banán bude po celou dobu životnosti díla nahrazován týden co týden novým banánem, protože jenom tak je možné předejít hnilobným procesům.“ Kurátor výstavy k tomu dodal: „Datunova akce přinesla zcela nový význam Cattelanově práci, která není jen o objektech, ale o tom, jak se objekty pohybují světem. Datuna rozpohyboval Cattelanovo dílo ve svém trávicím ústrojí a nasměroval ho do dalších dimenzí...“ Škoda jen, že byla ukradena ta 24karátová záchodová mísa, napadá mě. V tu chvíli se mohl umělecký kruh uzavřít, takto, žel Bohu, pokračuje. Tolik agenturní zprávy o významném uměleckém počínu, kterým byl svět zaujatý před vánočními svátky. Druhý den byly v Kauflandu banány za 16.90. Za cenu, za kterou Cattelan prodal své umělecké dílo, by v Michli nakoupil 786.857 banánů. Jestliže počítal, že idea jeho díla bude vyměňována každý týden pouze za nákladové ceny a marži pro obchodníka, ne už platby pro kurátory výstav a další personál, vyšla mi životnost jeho díla na neuvěřitelných 15 131 let, nepočítal jsem ovšem cenu lepicí pásky, pardon – její ideje. Náklady

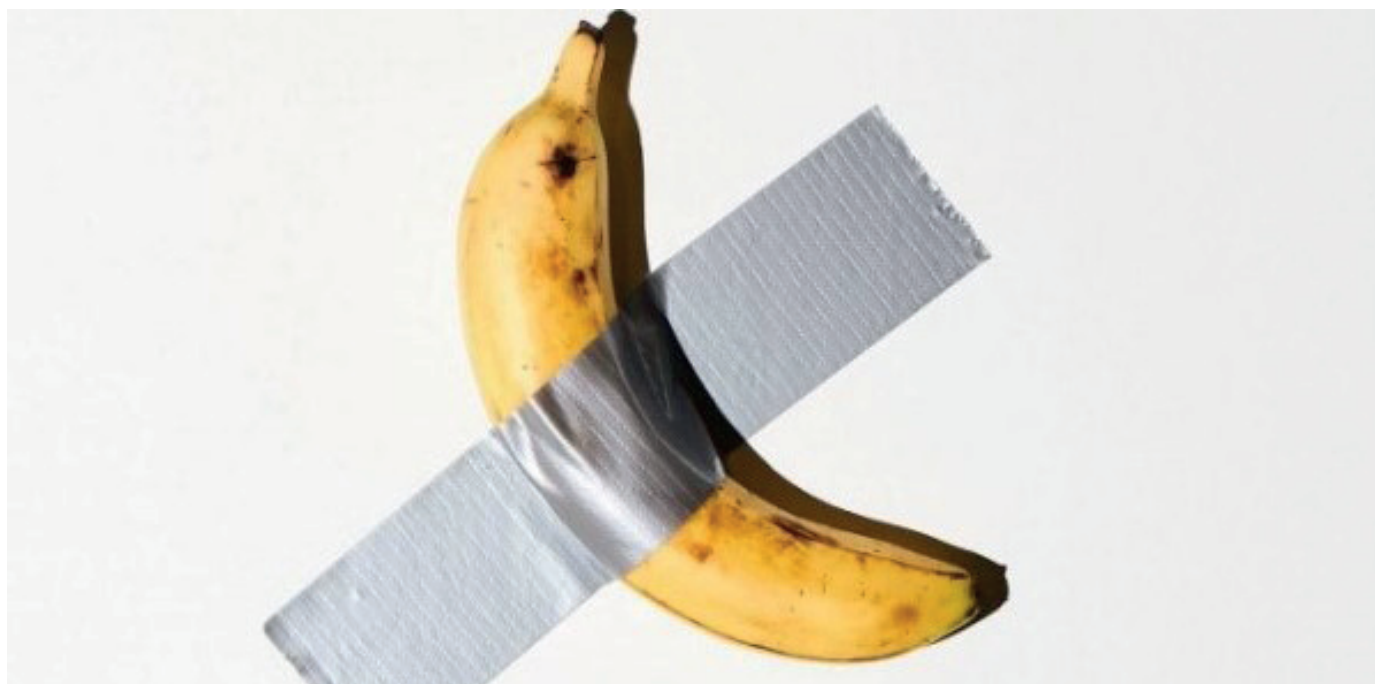
KÁZÁNÍ

na ni by snižovaly životnost o přibližně 5 tisíc let. Klobouk dolů před takovou řádkou roků, o kterých mám za to, že na ně nepomýšlel ani Michelangelo, když vytesával z mramoru sličného Davida. „Vymknuta ze svých kloubů doba šílí,“ pravil performer Shakespeare. Kam se hrabe se svými 403 léty, které nás dělí od jeho smrti, na mistra Cattelana. Toho ideje podle mých propočtů budou hýbat světem ještě za deset tisíc let, kdo pak ještě bude vzpomínat na Shakespeara, Botticeliho, Mozarta, anebo našeho českého Jana Jakuba Rybu? Budoucnost patří Cattelanům, Datunům, a dalším, kteří přijdou a nezpzdí se, jak pravil jiný performer. „Idea je věčná, nekonečná,“ správně to vyjádřil pan ředitel. Vlastně jenom citoval Platóna a jeho učení o světě idejí, které jediné jsou skutečné, a všechno ostatní je jenom mihotavý obraz, který sledujeme odvrácení zrakem od východu z jeskyně v mihotavém světle svíčky, jako stínohru, která neustále mění svoji podobu a výraz, z něhož usuzujeme na podstatu jevů.

Ptáte se, jak to všechno souvisí s vánocemi? Třeba tak, že nám je Pán Bůh připravil na míru, ne v balicím papíru, ale přesto jako dárek, aby probudil zas to dítě v nás. Dítě v Andersenově pohádce bylo jediné, které poznalo, že král je nahý. Nahý král Kristus odhaluje nahotu a nuznost světa. Věřit v Betlémské dítě, i kdyby bylo z panny narozené, mi přijde smysluplnější, nežli hledat smysl a pohnutky v konání mnohých soudobých performerů, a to nejenom těch na poli uměleckém. Perfomeři z řad jiných oborů Cattelanům a Datunům zdatně sekundují – hemží se nám to tady umělci – všeho schopnými. Proto přichází Bůh do světa v podobě dítěte, aby nám o vánocích připomněl, že to, do čeho se náš svět zahaluje, dříve či později pomine, ale do čeho vložíme, a na co upneme své chatrné lidství?

Amen

Kázání o Půlnoční bohoslužbě 24. 12. 2019 v Husově sboru ve Vršovcích

6.12.	neděle	10 hod.	II. neděle adventní - bohoslužba	slouží D. Frýdl, káže O. Nováček
13.12.	neděle	10 hod.	III. neděle adventní - bohoslužba	slouží D. Frýdl
18.12.	pátek	17 hod.	schůze rady starších	sákristie
20.12.	neděle	10 hod.	IV. neděle adventní - bohoslužba	slouží L. Volkman
24.12.	čtvrtek	23 hod.	Půlnoční bohoslužba	slouží D. Frýdl
25.12.	pátek	10 hod.	Hod Boží vánoční - bohoslužba	slouží D. Frýdl
27.12.	neděle	10 hod.	Bohoslužba o vánocích	
31.12.	čtvrtek	17 hod.	Děkuvzdání za uplynulý rok	slouží vikářka E. Heczková

KDYŽ SLAVÍME ADVENT

- podílíme se na stesku lidstva po příchodu Boha. Věříme v tento příchod. Bůh se k nám blíží stále více, přichází do naší temnoty. Vzpomínáme na to, že Bůh před dvěma tisíci lety vstoupil do našeho světa příchodem Ježíše, myslíme na jeho dnešní příchod do našeho společenství a očekáváme jeho zjevení na konci času.

Dělit se s druhými. Cesta je dlouhá. Dlouho bude trvat, než všichni lidé pochopí, že můžeme žít jediné tehdy, když se budeme spolu dělit. Mnohé přepadá únava, vzdávají se nebo myslí: tomuto světu není pomoci, proto jezme a pijme a budme veselí, tak se nasatíme alespoň my. My jsme však přijali tvůj dar. Posilni nás svým pokrmem a dej, abychom hledali stále nové cesty jeden k druhému, dej, abychom se dělili jeden s druhým o to, co jsme dostali. Ty miluješ lidi - chceš jim ukázat svou lásku - také skrze mne.

Děkuji ti, že nás spojuje tvá láska. Děkuji ti za lidi, které jsi mi svěřil. Děkuji ti, že si smíme navzájem sloužit. Zachovej naši lásku, abychom si byli posly lásky, abychom se navzájem osvobozovali, abychom měli, jako bychom neměli, aby nám všechno sloužilo k dobrému. Dej, ať se naše svornost stane znamením, že nás spojuje tvá láska.

Tvé slovo je život - působí, že lidé prostí přerůstají sami sebe a silní bez bázně pracují pro tebe. Dej, ať se tvé slovo stane živým i skrze mne, v mých myšlenkách, slovech a skutcích. Učiň své slovo živým - i skrze mne.

Alfons Pereira Myšlenky a modlitby, 4. vydání Kartuziánské nakladatelství v Brně 2014)

Jeli jsme taxíkem za velmi dobrou cenu a s indickými kamarády, co nás vzali i na vlakové nádraží. Cesta vlakem do Vrindavánu byla, jako bychom se vrátili se v Čechách v čase o 30 let. Do Ašrámu jsme se dostali tuk tukem přes město asi 5 km. Bydleli jsme asi 100 kroků od Ašrámu. Elektřina šla jednou za tři hodiny, jedna žárovka v místnosti. Podle toho, jak šel proud, tekla i teplá voda. Každý Ašrám = chrám je zasvěcen nějakému božstvu, zde to byl Krišna a jeho žena Radza. Každé ráno se zpívalo panenkám, které byly nádherně oblečeny a které byly ráno umyty a pak jim byla podána snídaně, která byla jako dar obětní. Indové věří, že jsou živé a že jim můžou splnit jejich přání. Kdybych na vlastní oči, uši a zážitky neprožil, neuvěřil bych, ale oni opravdu dokáží plnit přání a mají velkou energii. Další program byl velmi náročný. Chodili jsme bosí po indických městech, padaly na mě všechny možné barvy... měl jsem je v uších, nosu i očích, ale byl jsem šťastnej. Plavili jsme se v Ganze na lodi a zpívali badžany. Viděl jsem zahradu, když jsem se dotkl stromu, jako by mnou projela elektrická energie. Navštívili jsme bezpočet duchovních míst, kde mě praštili i koštětem, padaly na mě květiny, viděli divadlo, tanec, film... Každý kámen, strom, kaluž byla posvátná. Bylo to krásné, člověk nevnímal tu špínu, vnímal sám sebe... Až poslední dny jsme zjišťovali, že se doma situace zhoršuje a že nám můžou zrušit let. To se naštěstí nestalo, přiletěli jsme v neděli odpoledne a až v úterý nebo ve středu zrušili všechny lety.

Indie je syrová, špinavá, ale má v sobě obrovskou zašlou slávu, historii. I v té nešpinavější uličce vyšla po ránu krásná dívka nebo žena v zářivém sáří a ráno si prozpěvoval muž od srdce krásnou píseň o Šivovi. Do Indie bych se chtěl vrátit, prozkoumal jsem jen sever a střed Indie. Čeká mě město mrtvých Varanasí, královské město Agra a jih Indie s mořem, čajem a plážemi, záhadné místo hranice Indie s Pákistánem.

Doufám, že jsem vám alespoň trochu přiblížil místo nám trochu exotické – Indii.

S pozdravem a láskou v srdci

Michal Pešek

PROTILÁTKY

Už jste možná – podobně jako já – zahlceni a unaveni všemi těmi zprávami a analýzami týkajícími se koronaviru. Už to kolem sebe nechávám často jen tak plynout. Ale teď se neubráním a podělím se s vámi o informaci, která mě zaujala.

Poslední týden jsem týden co týden docházela do Vinohradské nemocnice. Hned u vchodu stojí obrovský billboard, který nabádá k dárcovství krve – a sice k dárcovství krve od lidí, kteří se uzdravili po těžším průběhu koronavirové nákazy. Jejich krevní plazma totiž může pomoci těm, kteří s virem aktuálně bojují: pomůže jim prý vytvořit protilátky. Asi to nefunguje úplně automaticky a musí se to také odehrát ve správném načasování, ale nejsem kompetentní to tu lékařsky rozebírat, (a ani to není mým cílem).

Kromě toho, že je užitečné tuto výzvu uposlechnout nebo aspoň šířit, mě na ní zaujala

tato myšlenka: Krev člověka, který prošel něčím těžkým, může pomoci k uzdravení někomu jinému, kdo tímtež těžkým právě prochází.

Krev uzdraveného může pomoci nemocnému – neslyšeli jsme to už někde? Co myslíte? Lze to vztáhnout i na Krista? Dalo by se říci, že krev Kristova obsahuje a nám může pomoci vyvinout – medicínsky řečeno – účinné protilátky?

A co Eucharistie? Je náhoda, že mi při Večeři Páně farář říká: „Ivo, toto je tělo Kristovo za Tebe vydané, krev Kristova za Tebe prolitá“? Nepřijímám při ní tudíž „lék proti smrti“...? Vždyť i ve vyznání víry říkáme: „... věřím v život věčný, který zde na Zemi se začíná a v Bohu své naplnění má.“

Takže zkrátka a dobře, máme to vědecky potvrzené, opravdu to funguje, říká to věda i víra! Aleluja!

Dovětek: Chtěla jsem ten článek napsat jako vánoční, když ho ale teď po sobě čtu, přelévá se mi svým vyzněním do velikonoce. Snad to ale nevádí. Doufám, že o velikonočních už korunu řešit nebudeme.

Přeji nám všem, aby příští rok byl rokem požehnaným a plným příjemných společných posezení a vzájemných sdílení, tzv. agapé. Vyhlášte proto boj proti osamělosti, kterou tento rok vnesl nejen do společenství církve, ale i rodin. Ale o tom až někdy příště.

Iva Myslivcová

NAD STRÁNKAMI VRŠOVICKÉHO HLASATELE - VIII. ČÁST

Chtěla bych hned na začátku předejít dojmu, že tento časopis byl převážně věnován hlavně různým stavebním proměnám, ať už v kostele nebo v jiných prostorech budovy sboru. Naopak, i z dnešního pohledu se musí uznat snaha o vyváženost témat, protože důležité místo zde zastávají duchovní úvahy jako třeba cyklus O svátostech, Sedm biblických zamyšlení o vodě, výklad Biblických písní Antonína Dvořáka a mnohé další. Většinou byly díky jejich pečlivému zpracování rozděleny do mnoha pokračování. Pokaždé zde také můžete najít krásnou modlitbu, duchaplnou povídku nebo esej nebo třeba velmi zdařilé Obrázky ze starých Vršovic. Pokud jsem se přiklonila k výběru témat, která mapovala viditelné změny a proměny, které dnes máme před očima, pak to bylo proto, že si asi málokdo z dnešního společenství ve Vršovickém sboru umí představit, kolik věcí bylo v posledních přibližně dvaceti letech vráceno do původního stavu, tak jak je zamýšleli naši předkové, nebo že byly pozměněny proto, aby lépe sloužily novým podmínkám. Období adventu mi připomnělo i jakési šťastné náhody, které patří k životu, jak o tom uvažuje bratr David v listopadu 2013, když mu připadá jakoby to bylo včera, když naposledy věšeli s bratrem Mirkem adventní věnec a přitom uběhl zase celý rok. „Zase fialové svíce, stuhy na věnci, které se musí přehodit přes ruku Pána Ježíše na Kříži... Víte, proč ty stuhy vedou až na kříž? Právě to na našem adventním věnci často návštěvníci kostela obdivují, jak je naaranžován ve spojení

s křížem. Přitom to vzniklo docela náhodně. Na prvním věnci, který jsem ve Vršovických před lety věšel, udělala paní aranžérka dlouhé stuhy, protože nevěděla, v jaké výšce bude umístěn, tak aby byly případně do zásoby. Když jsme tehdy věnec pověsili, bylo mi líto zbývající délku stuh odstříhnout, a proto jsem je ovázal okolo ruky Pána Ježíše na kříži a už to zůstává rok co rok. Adventní věnec tak kromě své dekorativní role našel ještě další roli duchovní. Fialová jako barva pokání z adventního věnce míří ke kříži. Ukazuje k velikonočním událostem, kterým také předchází postní období. Barva adventu i barva šesti postních nedělí je fialová: číňte pokání a věřte evangeliu, neboť se přiblížilo Boží království. O tom hovoří adventní věnec se stuhami, kterou vedou až na kříž ke Kristovým probodnutým rukám.“

Prohlédli jste si někdy pozorně zdejší betlém? Jakoby nám trochu zevšedněl tím, že je hned blízko vchodu do kostela a my ho neustále míváme, když přicházíme nebo odcházíme z kostela. Vytvořil ho ze sádry akademický sochař Josef Kotyza podle návrhu vršovického faráře Františka Adámka v letech 1964 – 1967. Původně byl uložen do nepříliš vzhledné překližkové skříňe, ale v roce 2006 byl stavebně vkomponován do dělicí příčky mezi kolumbáriem a vstupním prostorem kostela. Záměrem bylo, aby byl vystaven celoročně. Nejedná se v něm totiž o klasické zpodobnění vánoční scény: každá postava představuje jeden ze skutků milosrdenství, které by měly být průvodními znaky křesťanské víry. Jeho postavy znázorňují jednotlivé skutky milosrdenství tak, jak jsou popsány v evangeliu. Jsou zde dva lidé, kteří se usmířili a odpustili si, milosrdný Samařan... celkem čtrnáct poselství, nad kterými bychom se mohli zamýšlet po celý rok, nejen o Vánocích.

Na závěr přikládám výňatek jednoho z dopisů, které psala jednadvacetiletá studentka teologie Adela Volkmanová, (provdaná Frýdlová) za svého pobytu v Anglii (převážně v Cambridge) svým rodičům v Praze od září 1995 do června 1996. Dopisy tehdy vycházely ve zkrácené podobě i v Českém zápase a vyšly i v Hlasateli v roce 2010 až 2011, už nezkráceně. I dnes v roce 2020 neztratily nic na svěžesti a aktuálnosti.

„Bylo sobotní odpoledne, druhý den Adventu, zimní i když ne studená atmosféra, kdy už od rána jakoby se smrákalo. Cambridge vánočně vyzdobená sama připomínala jednu z ozdob na vánočním stromečku. Byla roztomilá, úplně se chtělo ji vzít do dlaně se všemi těmi občůdky, trhy, prokřehlymi pouličními prodavači, ozářenými výlohami a zahřát ji. Procházejíc kolem nejrůznějších pekařství, cukrářství a stánků, vzpomínala jsem na vůni domova, domácího cukroví a františků.

Večer jsem pak byla na Haydnově Mesiáši. Vzpomínala jsem, jak nám Lukáš s mládeží v Chudobíně četl na faře od Zweiga z Hvězdných hodin lidstva o vzniku této skladby. Zdali jsem si tehdy pomyslela, že poprvé uslyším tuto skladbu v Queen's College v Cambridge? Život je nevypočitatelný. Ale necháme-li se vést Betlémskou hvězdou... Hodina, kdy ta se zjevila, byla, jak věřím, pro lidstvo tou nejhvězdnější. Díky ní pak každá hodina našeho života může být hvězdnou...“

Bohuslava Marková

OŽIVENÉ VÁNOCE

Poslední pacient vyšel z vydýchané čekárny. – „Je Štědrý den a tolika lidem se chce do ordinace? Kdy to na venkově bývalo?“ – uvažuji nahlas před sestrou. Kadidlová vůně františka zapáleného hned ráno k vytvoření správné atmosféry vyvanula s přicházejícími a odcházejícími pacienty. V horečce veškerého vánočního shánění, snášení, nakupování a obstarávání si pacienti chtějí zajistit i hojnost léků. Do zásoby všeho „na ty svátky“! Jakoby Vánoce měly trvat týdny. Ta podivná horečka provázená nepřičetným blouzněním je, zdá se, symptomem hroživé epidemie, která rok od roku zachvacuje větší počet lidí, a na tu je medicína krátká.

Venku sice nic nenasmědčuje tomu, že nás jen hodiny dělí od Štědrého večera, vždyt ani nenapadal sníh do letošních českých Vánoc, ale vnitřně jsme přece jen prostoupeni jakousi magickou mocí. Rozprostírají se v nás jiskřivé pláne čistoty, do nichž chceme zavést své nejbližší a tam se jim rozdat.

Známí a přátelé se při potkávání stiskem ruky ujišťují o vzájemné náklonnosti a nad podanými pravicemi znějí vánoční a novoroční přání, která jsou vyplněna, by byla během roku nepochybně jen předmětem nepředstavitelné závisti. Nejobligátnější vyslovanou větou je „hlavně hodně zdraví“. Pro zdravotníky je tento fakt do jisté míry potěšitelný, jak lidé hodnotu zdraví staví na první místo. Ale aby člověk pochopil naléhavost a nekonvenčnost tohoto vyprošovaného přání, musí své zdraví, třeba na krátký čas, pozbyt, nebýt si jím jist. Musí na vlastní kůži prožít nesamozřejmost být bez obtíží, bez bolestí, bez soužení.

Poslední pacient vyšel z ordinace a kadidlová vůně mísící se s dezinfekcí pomalu vyvanula. Náhle prudké zaklepaní a vstup nečekající na vyzvání. – „Prosím vás, máte přijít hned ke konzumu. Upadl tam pan Pospíchal a nehýbá se...“ Tomu se podobný stav přihodil už dvakrát - blesklo mně hlavou. Nedokrevnost mozku při těžké arterioskleróze cév mozkových - diagnostikuji na dálku. Mezi tím si sestra bere pohotovostní brašnu a spěšně spolu vycházíme na tuto neplánovanou, nijak nás netěšící, návštěvu. Na lavičce u vchodu do obchodu, s hlavou podloženou tak, jak jej kolemjdoucí zvedli ze země, s krvácejícím předloktím a bez známek života: pan Pospíchal. Zornice nereagují, puls nehmatný; diagnosa je tentokrát horší. Přesto jsme mu rychle hlavu zaklonili přes okraj lavice, vyndali zubní protézy, zavedli tubus a zahájili dýchání z plic do plic se zevní masáží srdce. Ať si nemáme co vyčítat. Po chvíli intenzivní resuscitace došlo znenadání k jednomu z těch okamžiků, kterých lékař v terénu mnoho nezažije. Pan Pospíchal začal sám nadychovat, objevovaly se první známky života. Sestra běžela pro další injekci a telefonicky objednala vůz rychlé záchranné služby. V umělém dýchání mně nabídl vystřídání pan Kytka, nově přistěhovaný krmič ze Státního statku, a já mohl provádět jen masáž srdce.

Ženy vycházející ze samoobsluhy, ověšené taškami s vánočním nákupem, zvědavě kolem nás zvolňovaly krok; několik diváků postávalo v povzdáli. Samozřejmě pro kolem-

POVÍDKA

jdoucí byly oživovací manévry dramatem, jehož nemohou být hned tak svědky. Ale přenášet postiženého do střediska bylo vyloučené. Asi sto metrů odtud na návsi před požární zbrojnicí zářil do zimní šedi tradiční vánoční strom - urostlá borovice. Povzbuzení úspěchem jsme vytrvale pokračovali v resuscitaci a pacient ožíval.

– „Kdy vyjeli?“ – „Na dispečinku říkali, že hned vyjíždějí.“ – „Ještě tady být nemohou,“ domlouváme se se sestrou. Jak se najednou umí ten letící čas vléci... Vzápětí však přijíždí záchranná služba a společně překládáme pacienta do jejich vozu.

Teprve cestou zpět do ordinace, zpocen a zadýchán, jsem si uvědomil onu analogii zázračné události, jež se odehrála před dvěma tisíciletími v tento čas v Betlémě. I nám se narodil, starý sice, ale pod naším dechem znovu oživený z klinické smrti k životu přivedený člověk. Nebylo to ve chlévě, ale krmič z chléva u toho asistoval. A ženské jdoucí s plnými taškami a vozíčky z obchodu dotvářely kulisu poutníků nesoucích všemožné dary. Osvětlený vánoční strom spolu s obchodní výlohou dodávaly celému výjevu zvláštní záři, zdaleka viditelnou. I houkající sanitní vůz místo troubení pastýřů dával na vědomí všemu lidu, co se přihodilo. A divili se všichni...

Musím se přiznat k dobrému vánočnímu pocitu, že jsem mohl být jednou z postav této život oslavující události.

Alois Volkman

Vršovický Hlasatel – časopis Náboženské obce Církve čs. husitské v Praze Vršovících. Vydává Husův sbor Praha 10 - Vršovice. Vedoucí redaktor David Frýdl. Redakční rada: David Frýdl, Miroslav Svoboda. Příspěvky zasílejte poštou na adresu Husova sboru, Moskevská 34, Praha 10, 101 00 nebo elektronicky: info@hususvbor.cz. Neprodejné – pro vnitřní potřebu církve. Vychází jednou měsíčně. K dostání na Farním úřadě. Cena dobrovolná, náklady na jeden výtisk 7 Kč.